

247/21 - 1

27

אוריאל זעבלין

107001/1

הוצאת שר החוץ מר משה שרת
על תמצית הדיווח
ליום 17, כ"ח בתשרי, תשי"ז (7.10.53)

תוכן הדיווח:

ובירובי ורבותי,
אחרי המסקנה לקבלת אמצעי חקיקה הערב את המצב של
הממשלה. המצב העקטיבי של המדינה הוא לשבועיים.
הערב אנו מאמינים את שר החוץ, מר משה שרת, שיטא את דברו
על המצב המדיני. אחרי ההוצאה תהיה אפשרות להציג טענות.

שר החוץ מר מ. שרת:

הדברים, גורלו של אדם כמוני הוא גם שהוא נתון להוצאות וגם
אין מניחים לו להכין את ההצעות, כי הימים כל-כך דחוסים שבדרך-כלל
אין כל אפשרות ושמית להפנות לריכוז הממשלה לסמך ענייני ביטחון סטרימיים
יום סדר עניינים אחרים או יותר המקבל על הדעת.

אני חושבת להצטרף למצב, והוספתי כי דתיים כמה פעמים
עד שהמועדות שלי פיסחה עמה בנוגדי וקבעה תאריך בלי לחזקן להסכמת ראשי
סקבל דבר זה באהבה.

אניבי אחראי להודיע המוצא - המצב המדיני - אניבי יודע את
מדיני העמרו על המצב, אבל אזלי תהיה דבר עזרה סטרימיית להתמצא בקווי
העיקריים המנחים את מדיניות החוץ שלנו וזוילי מסבירים את אלגוריתם
דנטימית לצד זה או לצד אחר ונפטרות.

אם כיום דברי עוד יעמד פנאי ויהיו ביניכם כאלה שישיגו שאלות
אוי ברובן אענה, כמו שאמר הנדי יושב-ראש. אני צוהו לענות על כל שאלה
מניה וניה ולא לצבור שאלות ולהשיב עליהן בקרוב. אני גם שומר לעצמי
זכות לאסור זו השאלה האחרונה, כי אין לדבר זה סוף. אצטנח חיים בקרוב
של יחסיות ובין כה ומה לא נוסל לענות את כל הנשאלים.

אני רוצה לדבר באופן קצר יותר כללי על אופיה המיוחד של
מדיניות החוץ הישראלית. בדרך-כלל מדיניות חוץ איננה איזו חוויית
עממית ונפרדת משהי פעולה אחידה של המדינה. יותר מזה, זה סקרו של
כוח, זה דאי; היא באה לסיק את ענייני היסוד של המדינה ובאה לסיק את
ענייני היסודיים של מדיניות החוץ בתוך כלל ענייני המדינה.

כל מי שדושה להתנות על ענייני חוץ של מדינה בעולם חייב להתנות
 ענייני הפנימיים היסוד של מדינה זו, באיזה מקום היא נמצאת, מה צרכיה,
 עיוניתה, מה פני ההתפתחות המדיניות של חיייה, וחוקה עליו שאם יבדוק
 מדיניות החוץ - דאם מדיניות החוץ היא מדיניות רציונלית ואיננה פרי
 שוונות או הזיות - חוקה עליו שהוא ימצא את מערכת ענייני היסוד
 משוקפת במדיניות החוץ של המדינה. הוא יבין מדוע זה היא הולכת
 זך במדיניות החוץ שלה - מפני שיש לה אינטרס כזה וכזה; או מדוע
 נוקטת קו זה או קו אחר - מפני שהיא עומדת בפני בעיה כזאת וכזאת.
 גודלנו הוא קודם-כל בגודל כל אומות העולם ובל-ספק שאנחנו
 עמים מגודל גורמי יסוד המעצבים את המדיניות שלנו. כמו של כל מדינה
 לעולם. ו"א מקומנו הגיאוגרפי, האומה האיראנו-פוליסט של המקום, גורמים
 מייים שמים והשפעתם עלינו. ו"א, חל עלינו מה שחל על כל אומה ולשון.
 מה מננה משותף, ובעצם אפשר להגיד את שאיפת הציונות: לראות את העם
 כשב בציון אומה ככל אומות העולם. אבל יותר - על-כל-מניין בתקופה זו -
 משקובעים הזרדים שאם משותפים לנו עם אומות עולם שונות, קו בעים
 כדור יקרוי אנפי המיוחדים לנו ושקשה למצוא להם דוגמה, קשה למצוא להם
 במקרה הבינלאומי. ועלינו קודם-כל להזהר מלהשלות את עצמנו לגבי תקינות
 אנחנו. אמנם לבי כמה זמנה גורמים יסודיים אנחנו אומה ככל אומה; אנחנו
 עממאית ויש לנו מקום באומות המאוחדות, ואנחנו שולחים צירים למדינות
 ונות והן שולחות צירים אלינו; ויש לנו צבא ככל אומות העולם וגם חיל
 אוויר וצבא; ויש לנו יחסי מסחר, ולמעשים כבדים יחסי מסחר אלה לתוך מסגרת
 חוזה בינלאומי, אמצעי המקורות בינלאומיים וכו'.

כמובן שיטבה השיבות רבה לעובדה שאנחנו דווקא בחלק מכל זה,
 י"ח במזרח-התיכון ושבקרבתנו נמצאת העלת סואץ, ויש במל אחד לים התיכון
 ו"א ח"מה, ויש במל אחד לים סוף, ואנחנו מעין גשר בין אסיה ואפריקה,
 ולי חלון מאסיה לאירופה וכו'.

אבל אם נתבונן באופן המאורע ומעמיק יותר נראה שיש כמה זמנה
 גורמים מיוחדים לנו שאולי בתקופה זו הם קובעים יותר. ויש להזהר מאשליה
 אנחנו יכולים לקחת על עצמנו באמנות מידה מקובלות לגבי כל אומה הקיימת
 דומה-דנא ופחות או יותר תקינה ביחסיה הבינלאומיים וכך לפדש או כך להתנות
 מדיניות החוץ שלנו. אני אומר זאת כי סכנה כזאת רובצת לפתחנו. נציה,
 אחד מני-לויים אותה התורה הפסולה שבג'רמון העתונאי קוראים אותה כבעניינות.
 בעצמות זו פרי האשליה הזאת שהיא עוקרת את הווייתנו משורשה ובאופן
 לאכותי משונה אותה להוויית עמים אחרים, או דואה את עובדת הקדמת ישראל
 ונמנה פני כמי שהיא, מנקה אותה מעברה, מנקה אותה מהחילוף המגבשותה,

פאסיביל מעליה את פעוליה המיוחדים לעתיד לבוא ולפניה לעצב לה זכות על
 לפדוק הדברים הנראים והנלויים לעין, לא שהם פאסיביל מהעין. ואחר פאסיביל
 המעצבות הוא להתורה מדיניות הרוץ של מדינת-ישראל אך דרך על-פי המצב
 הגיאוגרפי, על-פי המצב הגיאוגרפי-פוליטי ואת כל השאר הורה זו מוסלת
 וזכותה זאת למלצות דיקות. ההימן הוא האמת. הערכת מדיניות, המצב
 המדינה כרקע דרך מדיניות ובונה והתבוננות מעוקת, רצינית וריאליסטית
 עד אכזריות מביאה אותנו למסקנות אחרות. דאם אנוניו המגבילים לדאוג את
 הדברים רק בהסקליות המוגזמת האז המציאות מודקרת בפנינו. המציאות
 זה דבר שיוצק לתוך האופן אנוני. האז אם מתעלמים ממנו, כי אנשים
 שמרניים עומים לדרך השטח זו ^{כאשר} ~~אז~~ מתקלים במשברים אינם יודעים מרוע
 דברים אלה מרע, הם אינם מתבונים וכן הם אינם מוכנים לפתרונות הדרושים
 ועל-ידי-כן נכשלים. ואם תלילה נמסרת להם אחריות הם נמשכים את הכלל
 כולו.

אני אשתדל לציין כמה נושאי ייחוד של מדינת-ישראל, שלא אומר
 שהם לומרי יוצאים-מן-הכלל לגבי כל אומות העולם, אבל מעללים אוליז בהרבה
 יותר מדרך מאשר במדינות אחרות. על-כא-פנייה בהתפתחותם הם יוצרים טקנות
 גורמים שהיא יחידה בעולם כולו. אני בטוח שאין למצוא עוד מדינה שנתקיימה
 בה המטרות נטיבות כזאת.

קודם-כל העובדה שהמדינה הזאת מוקמה מדיניות אויב המטרות
 לכרות שלום אהה. אינני מניח עוד מדינה בעולם שהיתה לנו מבהינה זו.
 יש מדינות שהחסינו עם מדינת-טובה זו או אחיה אינם מודרניים. גבוה,
 ידועה הדוגמה המקומה בין המלחמות של היחסים בין פולין וליטא, שהם הגבול
 היה סגור על מספר, אין יוצא ואין בא. כל מה שרצה לצאת מפולין לליטא
 או סליטא לפולין צריך היה לפסוע בדרך עקלתון קשה מאד. בכל-זאת, לפולין
 הייתה בעיה של ליטא וליטא הייתה בעיה של פולין, אבל לא לפולין ולא לליטא
 לא הייתה בעיה של יחסים כאלה עם ארבע מדינות שהקימו את היבשת שהן נמו
 שאנחנו מוקמים. לנצח, הירדן, סוריה ועזרים, בלי לדבר שבטורק, ברקע
 היחודי דאם ישנה עידוק, ערב הסעודית שמטרות למצור הזה. ובמדיניות
 החתולין הוא שחלום אינו מקובל, על-כל-מניין אינו מקובל בעינינו מולדים.
 והמצור כהרוב כי במינה שמטרות אל מדינות אלה מדינות אחרות הן מנצחות
 את המצור. אם לרוב קיבלה עמדות והמטרות לרוב הזה זה בינותיים מוביל את
 פאסיביל עם העולם החיצון. דאם מדינות אלו-אמריקה הנועה לעמדות יש
 להביא שהן המטרות לחייה זו של אי-שלום. זה דבר שמאז שטביע את חותמו
 על טעם לנו העובדה וזמורה להחזיק במדיניות הרוץ שלו, ואין למצוא לזה
 דוגמה בהיסטוריה של עמם לשעבר כל שכן במצב של זמננו.

שנית, זו מדינת הברכה, המפתחת את הארץ וברכה את העם בקצב מהיר מאד. אני בטוח כי אין למצוא לזה דוגמה בעולם של מלח כזה של תהליך הבניין והפיתוח, וצורך כה צמוד של מדינה זו להגיע תוך תקופה קצרה, עד כמה שאפשר, לפיתוח רחב עד כמה שאפשר.

שלישית, זוהי מדינה שבמשך תקופה קצרה הוגדלה מאד את אוכלוסייתה, הפעילה אותה בשנים אחדות. ברור שתהליך כזה של הגדלת האוכלוסייה אל-ידי עליה אינו יכול להיות רצוף לעולמי-עד, אלא מוכרחות לחול עליה ומורדות, יכולות לחול גם נסיגות. אצלנו באנשים שמתרשמים ממאורעות יום-יום יכולים להיות בלתי-שבים שבה אחת ויכולים להיות מסוייגים שבה אחרת. בלי להסקיף על זה תוך הזדה היסטורית עם תהליך המושך שייחבנו בו סינויים. זה לא קר עולה ללא הספק, ועל-כך-פנים וזוהי המעלה אינה מוכרחה להיות אותה וזוהי. נביחה חלה הפסקה בעליה החדשה, אבל איש אינו יכול להיות בטוח שמו לא תפתח דומייה את שעריה ולא תפתח דומייה את שעריה; שמו-מחדתיים לא ידוצר מצב במרוקו שהיה את יציאת היהודים משם. איש אינו יכול להתבטא שלא ידוצר מצב שימריץ את יהודי אפריקה, יהודי אנטליה, יהודי קנדה וארצות-הברית לעלות לארץ במסדיה הרבה יותר גדולים. אני כרוע לא מדבר ולא מטפל בצורך של העם היהודי כי אם הצורך של מדינה זו. המדינה הזאת מוכרחה להתור כל הזמן להגדיל את אוכלוסייתה.

אני רוצה לציין דבר זה לאו דוקא כנגדם ציוני, אני עוד אדבר על הגורם הציוני מבחינת הקשר בין ישראל והעם בגולה - אני מדבר מבחינת צרכי המדינה הזאת, דוקא מפני שזו מדינה מבודדת, ובדידותה היא גזירת הגורל עליה, אפילו אם יבוא ויחיה שלום - והלוא יבוא בקרוב עלינו, גם אם יסתדרו יחסינו עם השכנות על הפד היותר טוב, זו תישאר מדינה יהודית יחידה בעולם, אין עוד ארץ בעולם שבה תתכן מדינה יהודית. היא תישאר יחידה במינה ולה יהיה גורל שלה, לה יהיה יעוד שלה, היא תוכל להשען רק על עצמה ולא על שיתוף עם אחרים באותה מידה נבייה שמדינה ערבית יכולה למצוא על שיתוף עם מדינה ערבית שבה, ושיתוף כזה ביניהן יתכן מתוך שותפות גזע, מתוך שותפות של התפתחות היסטורית, מתוך שותפות דת, מתוך שותפות לשון וזהו. שותפויות כאלה לא יהיה בשום-אופן למדינה זו עם המדינות השכנות, ולגבי כל הדברים האלה תצטרך להשען בעיקר על עצמה, לשאוב כוח רק מהקורותיה-היא. לכן בשבילה הגדלת המדינה ואוכלוסייתה זה צו של קיום, זה צו של הייב. היא מוכרחה לדחוס עד כמה שאפשר יותר אנשים לשטח המצומצם והמוגבל שלה. אפילו אם תוכל להגדיל את שטחה גם אז יהיה שטח מוגבל ומצומצם. אפילו אם תרצה להפיג את בדידותה תוכל להפיג אותה רק כאשר העם היושב בתוכה

הוא יותר גדול, עד כמה שאפשר יותר גדול. יתר-על-כן, אם תרצה להתחזק מעמד מבחינה כלכלית תוכל לעשות זאת/על-ידי ניצול כל אוצרות הטבע, וזה שוב פירושו כוח אדם רב עד כמה שאפשר.

איננו עדים בשום מקום בעולם להתלין כזה. אמנם יש מדינות שעתידין הרחב תלוי באוכלוסייתן. יש ארצות שהן ריקות במידה רבה. בנייה, עיראק זו ארץ ריקה ועל פני שטח עצום היים שלוש מיליון בני-אדם. עיראק לא תוכל בשום-מצבים-וזהו לטוב למלאו האשר רזה של ניצול ששקת הן מבחינה מדינית והן מבחינה כלכלית אם לא תמסוך אוכלוסייה לתוכה. דהיו על כך הרבה מאמרים בעתונות העיראקית ויש גם ספרות על-כך. פעם נעשה ניסיון על-ידי מדענים עיראקים לעודד הגירה ממזרים לעיראק. זה בכלל דעיון שמסור בחלל העולם של עיראק שפעם הצטרף להגדיל את אוכלוסייתה, אבל אין דבר זה טבוע באזניה של העם העיראקי ובתוכחה של המנהיגים העיראקים וגם לא בדעת-הקהל העיראקית. אין להשוות את ניצול האוכלוסייה הקיים בעיראק וישנה ניצול האוכלוסייה/אצלנו. אפשר לאמר אותו דבר לגבי אוסטרליה. אפשר לאמר אותו דבר לגבי קנדה, ואפשר לאמר אותו דבר לגבי כמה ששחים באפריקה המשוועת בארצות ריקות-על-כל-מניין דלילות אוכלוסיין. אצלנו זה לא רק צו הגורל, אצלנו זה גורם מסטי בחיי יום-יום. זה היה הגורם השלישי.

הגורם הרביעי הוא תולדה מוכרחת משנים או אטילו שלוש גזרתיים שכבר ציינתי, והוא זיקתה המכרעת של המדינה הזאת לעזרת חוץ. שב אי-אפשר להשוות את מ תח הזיקה הזאת למתח הקיים בארצות אחרות. גם אנגליה עכשיו זקוקה לעזרת חוץ ובשום-אופן אינה יכולה לאון את תקציבה המסורתי, את תקציבה הכלכלי, מבלי לדבר על תקציבה המפלכתי, בלי עזרת חוץ. אבל אין השוואה. תוכל אולי להיות השוואה כמותית, אין השוואה איכותית בין זיקתנו לעזרה ובין זיקתה של אנגליה לעזרה, באשר בכל-זאת אנגליה נטענת על משק קיים ועומד, היא ממתח אותו ומזמינה/עוד משאו, אינה עומדת בפני הצורך ליצור משק חדש. לכן אין כאן השוואה. אפשר אולי להשוות אותנו מבחינה זו לארצות שהתפתחו בתוך המאה ה-19 או במחצית הראשונה של המאה ה-20 על יסוד יבוא גדול של הון: ארצות-הברית, אוסטרליה, דרום-אפריקה, אלו ארצות שבמשך עשרות בשנים זרם לתוכן הון מחוץ-לארץ והוא שבבה את משקן. אצלנו לא יכולים לחכות מאות שנים, קשה לנו לחכות עשרות שנים, אצלנו מוכרחים אמנם להתרגל למצבים יותר רחבים של זמן, אצלנו לוקים בקוצר רוח, אצלנו מוכרחים להתרגל לסדוקים יותר ארוכים של זמן בנייה, לגבי בעיית המל"ג עם ארצות ערב, כי גם מבחינה זו אצלנו לוקים בקוצר רוח. אצלנו אומרים: כבר המש שנים עברו ועדיין אין שלום. אצלנו צריכים להגיד: עברו רק המש

שנים ועדיין אין שלום. לשוב ולהחזיק העצמאות זה לקח אצלנו יותר מאלפיים שנה. הידוש העצמאות לקח יותר מאלפיים שנה אבל השיבה לארץ לקחה פחות מאלפיים שנה, איננו רוצה להכנס כאן לתאריכים היסטוריים. על-כל-פנים זה לקח מאות ומאות שנים משונה יהיה לצפות מהסביבה שלנו שתתרום לשינוי מהפכני זה תוך שנים ספורות. אותו דבר לגבי בציון הארץ ולגבי זיקתנו לעזרת חוץ. היה זמן אולי שאנשים אצלנו ואנשים בחוץ-לארץ השבו: עוד שנה ועוד שנה והענין נומר. זה לא כך. זה לא כל-כך גורא אם זה יקח אצל העם היהודי דור שלם להקים את ההתיישות של עשרות אלפים, אבל דור זה יכול להמשיך.

בענין זה של זיקה לעזרת חוץ זה בראש וראשונה זיקה למקורות העזרה של העם היהודי, אבל זה לא רק זיקה לעזרת העם היהודי. העם היהודי בעצמו אינו יכול לעשות דבר זה. על-כל-מנים כל זמן שיש אפשרות להסיע במקורות עזרה לא-יהודיים לא תוכל מדינה זו להגזיר מעזה זו בלי להתחייב בנפשה. לא אנחנו הבאנו לעולם משהו זה של סיוע ועזרה למדינות חוץ שמקיימת ארצות-הברית, אבל צדקה עשה הקב"ה שהביא מדינה זו לעולם, אם הביא אותה לעולם, בתקופה של עזרה וסיוע על-ידי מטשלת ארצות-הברית-וזהו הצד העליון של מדינות החוץ להביא את ארצות-הברית לידי עזרה למדינת-ישראל ולהפיק מעזה זו את היעל המבטימלי.

אבל הדברים אינם מצטמצמים בעזרה כספית. אמדינה הזאת לא תוכל להבנות, לא תוכל להתבצר, לא תוכל להתפתח בלי עזרה של אוצרות המדע של העולם, של המומחים של העולם. אנחנו מוכרחים ללמוד מהעולם, זאנחנו מוכרחים לשלוח לשם-כך אנשים לחוץ-לארץ ולהביא אנשים מחוץ-לארץ הנה, ובכל הכוחות והמאמצים להתור לקראת אפשרות להבנות מאוצר תועת שבצבצר במרכזים השונים בעולם.

ואחרון אחרון היסוד החמשי, העובדה המיוחדת במינה והיחידה במינה ליום בעולם שזו המדינה של העם היהודי כולו, והעם היהודי הנפוץ ברחבי תבל. מבהינה זו על-כל-פנים אין דומה למדינה זו. זאת לא אומרת שכל העמים בעולם תכונסית במסגרות של מדינות עצמאיות, לא כן הובר. יש נולות, הנולה היהודית אינה יחידה בעולם, יש תפוצות אחרות. יש תפוצה לאירלנד, יש תפוצה ליוון. אין כל השוואה בין יחס התפוצה היוונית ליוון לבין יחס התפוצה היהודית לישראל; אין כל השוואה בין יחס התפוצה האירלנדית

לאירלנד לבין יחס התנועה היהודית לישראל, לא מבחינת יחסה של ישראל לתנועה ולא מבחינת יחסה של התנועה לישראל. כאן יש לנו ענין עם גורם אחד לבטחון. קודם-כל יש הגורם של הקיום היהודי והגורם של התנועה היהודית שהוא מהות (סובסטנץ) אחת לגמרי מההכרה הלאומית של עמים אחרים הנמוצים ברחבי העולם. אצלנו יש תנועה, משונה אולי ביחס לעמים אחרים, מיוחדת במינה אבל בה יש מקור כביר של כוח והיא כשלעצמה ממלאה יעוד. אותו מתח של הכרה לאומית שאצל אותה העולם מצוי במציגה עצמאית, אותו מתח של הכרה לאומית פועל אצלנו במסגרת התנועה הלאומית שלנו, פעל גם לפני שהיינו מדינה ופועל גם אחרי שהיינו למדינה עצמאית. אותה הכרה של יהודי ש"אני יהודי" אינה קיימת אצל אירי שאמר לעצמו באמריקה שהוא אירי, או ירובי שיאמר לעצמו: "אני ירובי". הוא מסוגל להתגדל ואפילו הוא לא ישתח לעולם שהוא טמוצא אירי, הוא ירובי זאת הרבה פחות בחייו, בערכי חייו, בשמחותיו, ברחשי לבו, גם בחייו שלו הטעשי-האא הרבה פחות כולל במסגרת הכרתו האירית כאשר זה כלול אצל היהודי במסגרת הכרתו היהודית. והגישת המציאות-המפורקת מהיבט לדמות דבר זה כמו שהוא. והדבר הזה מאחד את העם היהודי בעולם כולו, לפעמים יוצר בעיות חמורות אבל מה הנכונה של אהדות וזו אהדת זו קיימת על-פי ההכרה היהודית. כל זמן שהאדם אומר לעצמו "אני יהודי" והוא לא שוכח זאת גם אחרי שהפך את דתו וגם אחרי שהוא מתח את אקסידיו עם העם היהודי. דבר זה דווקא אחרי, מתקדם בו והוא לא יכול להסתדר מדבר זה, מבחינת: היה לא יהיה. זה גודל סדך באיש, יכול להיות גודל אירי, גודל אומלל בשביל רבים, אבל דבר זה קיים ועומד. השאלה היא שאלה של תוכן. נער יהודי באנגליה או באמריקה במשפחה מתבוללת כאשר בבית-הספר הממשלתי מלטהו זורק לו מלת בידוך "יהודי" הוא ברוב המקרים זורק את מעילו ונכנס לקרב. השאלה אותה: על מה אתה נלחם, מה אומרת לך יהדותך - בהרבה מקרים זה לא אומר לו כלום, אבל זה חלק מהיהודי שלו, זה חלק מהכרתו.

מבחינה זו המדינה הזאת היא נכס של העם היהודי כולו. יש דוגות שונות במדינות להפיר בזה במפורש. יש אנשים שמכירים בזה במפורש. יש אנשים שמכירים בזה במפורש; יש שמכירים לזה במחשיתם אבל בלבם הם יודעים שדבר זה כך. יש בזה דוגות שונות ויש בזה כל-מיני סילוניים אבל זו עובדה קיימת. ומה שמחזק עובדה זו הוא לא רק קיימת בהכרת העם היהודי אלא בהכרת העם היהודי בעולם החיצון. העולם החיצון משום מה אצא לא ירופף את ה"דגיו מייעודנעם" שלו, אגריטנות לעם היהודי. העולם החיצון אף פעם אינו שוכח מי יהודי ומה אינו יהודי; מי הוא מודע היהודים ומי אינו מודע היהודים. הוא מסוגל להתגדל את

האיש שבא מארצות הברית הוא ממוצא סקוטי-אירי ולא איננו אזרחי ישראל. הוא
 טען, נניח, אם הוא יחשוב שהאיש בא מסקוטלנד ליחברו שהוא בא משוודיה.
 אבל יהיה לו משנה מאד אם טען לנכד מייסדו שהוא חסב שהוא יהודי ומתברר
 שהוא איננו יהודי, אך שהוא חסב שהוא לא-יהודי ומתברר שהוא יהודי.
 הוא כמעט לא יסלה לעצמו, זה דבר מאד חריף בהכרתו של לא-יהודי. העולם
 הלא-יהודי רואה את המדינה הזאת כנכס העם היהודי, ודבר זה מורשע על כל
 מדדן כף דול. נניח, מדינה טאני בא אליה לביקור לשם אומר לי שר החוץ
 של מדינה זו: העם שלך מה הוא השושב מאד, הוא כזה עמוס וכו'. דאש-הממשלה
 עם לארצות-הברית והוא באיסוף לילה בנות באיסוף עיירה קטנה בלונדון האפוף,
 נכנס מן הקד שדה התעופה באמצע הלילה למסוס ואומר: אדוני דאש הממשלה,
 הרשימה לעצמי להזמין לכאן את נציג הקהילה היהודית, הם כולם מה דהם
 סוף דעמים לראות את דאש הממשלה שלהם. הוא אחרת לא תומס את הנניין.
 אז נניח נפגשים באייר מסיבה הציר הישראלי עם הציר הצרפתי בבואנוס-
 איירס או יוהנסבורג או איזה מקום שהוא, והוא אומר לי: אתה בר-מזל,
 לך יש מה קולוניות גודלה, יש כאן קהילה יהודית גדולה, לי יש מה צרפתים
 מהי-מספר. והוא איננו תומס כלל על מה הוא מדבר, שהוא משוזה אאחאאא היידיים
 צרפתיים לא עם איזה אאחאאאאאאאא שבמקרה נמצאים שם. בבואנוס-איירס
 ישנה מושבה צרפתית לא קטנה, וכמה יש - אחרי כל השענות על ריבוי השליחים
 מישראל - כמה יש ישראלים בבואנוס-איירס, בער יספרם. אבל יהודים יש
 250,000 ובכל ארצות-הברית 400,000 יהודים ודבר זה בולט. כמובן שם אומר
 הציר הצרפתי לעצמו: לציר הישראלי יש מעמד מנובד ונטיס רחב אבל מה אני
 שאשתווה עמו, מאחורי יש ארץ יותר גדולה, אבל לו מה יש עמדה יותר חזקה
 מאשר לי טהינות האנשים שלו מה.

אלה העובדות ואני רוצה להדגיש את הדיבור בנקודה החמישית הזאת,
 כי אני סבור שאנחנו סקדישים לא די זמן ולא די השוטה-לב לבעיה זו. יש
 מה ענין של זיקת הודית, יש מה ענין של אחריות הקדית. עלינו לנסוע
 בלב יהודי העולם אתה חרות אחריותם לעתידה של מדינת-ישראל כדבר התלוי
 בהם, התלוי בהם על-ידי עליה, התלוי בהם על-ידי מובילות, התלוי בהם על-
 ידי השקעה הון, על-ידי משלוח פומחים, התלוי בהם על-ידי המיכה מוסרית,
 ומדינת-ישראל תלוייהם על-ידי תביעה. מה פירוטעל-ידי תביעה? פירוטעו
 האם מדינה זו, מדינת-ישראל שנירבו תהיה לבנון שניה במורה-התיכון או
 סוריה שלישית במורה-התיכון. אז דאשית, היא אבודה. וגם אם איננו אבודה
 אני מספק מאד אם היא פדאית. היא תוכל להתזיק מעמד מה דק עם תהיה אפוא
 אאאאאאאא תמיד במעלה לעומת המדינות השכנות ממדינת הדינות לרוחניות

ולא צמ תרד אל חרמא היירודה של הסביבה ותחנול אליה. היא תוכל לקיים בקדמה את המהח הזה של התעלות בלתי-מוסקת רק אם היא תהיה נתבעת לכך. אפסם הכרתה העצמאית צריכה לומר לה שגורלה תלבע שמת סמנה לטובתה היא, אבל לא תמיד מותר לסמוך רק על זה. ענינה החינוכי הוא שתהיה מוסרת תמונה עולמית כזאת שחם יד תלבע ממנה, תמיד תדעש ממנה הטרעה, תוכן, הדרשה, לצקת את התוכן לתוך סגורת המחנה, ~~לצקת את התוכן לתוך סגורת המחנה~~ החיים הייחודיים, לתוך סגורת המחנה הייחודית.

יש כאן אחריות של המדינה כלפי התנועה הזאת. המדינה הזאת חייבת לפתח בה את ההכרה שכל מה שהיא עושה זהוה מפורסם - ויש להניח שכל מה שעושים מתחדש כיום בעולם - מסייע על מעמדם של היהודים בארצות אחרות. מזמן שקמה המדינה ששטים יהודים למי מדינה זו. וזהו כבוד, כי מבחינה היסטורית הישוב היהודי של המדינה הוא הרכב לקרי. האנשים שבאז הנה יכלו בהצטרפות מסיבות אחרות להקלע לדיוח אמריקני או לקבוצה או לתרבות-הברית; או להשתד בדרגותיה, או להתבולל בעולם הכלכלי-מדיני ללא קשר עם העם היהודי. ו"א מה שהתרכז במדינה זו לא עדה-בוחנים, לא איזה ציבור של בחירים, אלא זו דגומה ארצית, עומדת לגשרי קרית של העם היהודי. ו"א מה שהמדינה הזאת עושה מסוגל לעשות כל איש יהודי; הכושר שיטתו במדינה זו והוא מתבלט במפעל מצוי בכוח בתוך כל יהודי שבועלים. אם מדינה זו מעמידה פניה כגב אל אנשי גבורה פירוש הדבר שיהודי זה יצוד הסכסוך להלחם ולנצח; אם מדינה זו מוציאה מתוכה מדינאים חשובים, פירוש הדבר שהעם היהודי, כל יהודי ויהודי יכול להיות מדינאי גדול וחשוב. לעומת זה אם המדינה הזאת כושלת במסיבות מדיניות ומגלה חוסר כשרון, הפירוש הדבר שמהו לא נסדר עם העם היהודי והעם היהודי לוקה באיזה דברים, בין אם נצחק עשרות אלף פעמים שמה טאכנוני עושים רק אנהנו עושים ואיננו מטיילים את האחריות על שום יהודי. אבל כאשר בנים בבית-מסורף בני-יורק שבוסטים בבוקר השותף היהודי עם השותף הלא-יהודי המתפרסם באותו בוקר באום שמישהו באם בידולטלים בכנסת, הומר השותף הלא-יהודי ליהודי: דאש התמשלה שלך בחור בהלכה, הוא אמר דברים חשובים מאד, הוא ודאי אדם בעלה כדחתו דבשטן, זה כבוד בשבילך. אבל אם הוא קורא שהיתה שערורית בכנסת והיו הרבה זוגיות, הוא אומר לי: האנשים שלך לא יודעים להסדר, לא יודעים לנהל מדינה, אני מצטער מאד אבל זה לא מעורר כבוד. וזו הרגשותו של כל יהודי יהודי, הדבר הזה מוכרח להמסך לנו ואנחנו מוכרחים להיות עדים לזה.

אני רוצה להזכיר דבר אחד. ^{אם} ~~אנחנו~~ מערכת הקשרים בינינו ובין הגולה היהודית אפשר לחלק לשני מישרים. יש מישר של יחסים דינמיים בינינו ובין התנועה, אנהנו דורשים עזרה, אנהנו דורשים שיבואו חנה. יש ציבורים

שדורשים שבאפשר להם לבוא. אלה נדרשים כנראה על סמך דבריהם על המעורבות והמעורבות
הנזולה. אנונימוס היכולו גלויים. לא קשה לתאר השפעה יותר מרחיקת לכת של
ישראל על הנזולה אם היא הולכת להתחלשותה של גלות תימן, של בולגריה, של
בבל, עיראק ועוד כמה ארצות. וכאן מועל יצר מסוים לעליזות, וכאן
מועל יצר של אותו העם לצאת למרחב ולעלות לארץ, אבל לא רק זה.

העם היהודי בינו מונה בעולם בערך 11,5 מיליון נפש. אנונימוס
בערך 11,5 מיליון כי אני מדבר במספרים עיוולים - מזה מיליון וחצי נמצאים
במדינת-ישראל. וזו המדינה היהודית מדינת 10 מיליון. גם אם אנונימוס
נניח שהתחלש העלייה ותהיה במספרים גדולים, תוך 10-15 שנים אנונימוס יכולים
להגיע למיליונים אחדים. לחלוקה זה תימן, למצוה זה תלוי בהרבה נדרשים
שאי-אפשר לנחש מראש אם במדינות מדינות ואם במדינות שאינן תלויים בזה,
שאינן ברצונן של מדינות מסוימות להם ליהיהם לעלות לארץ, והן שאלה היכולת
הממשית לקלוט אותם באותו זמן. אבל בנייה לחלוקה, אנונימוס יכולים לתאר לעצמנו
המטרות מסוימות בה נוחה שכולל להגיע לטלנשה-ארבעה מיליון, עדיין ישאר רוב
העם היהודי מסודר בעולם. דאם המדינה היא לא להתבוללותו הנוכחית - ויש גם
בעיות המדינה, לא מכנס לענין זה, ולכאלה שאומרים שדוקא מדינת יהודית
תכרה תהיה בין היהודים והנזולה והמיישע להתבוללות, אבל יש הנומרות המדינה
של אורה לנאורה לאנשים יהודית דוקא מפני שהם מדינה שיש בה מדינה של
התן כוח, דוקא בגלל הקמה המדינה שמשלימה את שלמותה. ההנמיה אומרים
באספיקה: ענין זה של היוזמה יהודית משלם דיווידיאזיה גדולה, מעוט מדאי, זה
נותר יחדיו גאונה. יש סיכוי בעולם נזיה אם שומעים נאום של אבא אבן בעצרת
דשומעים תהילות לו, זה ממלא את לב היהודים בצורה, מדאי להיות בן עם אחר עם
אבא אבן, עם בן-יהודי, עם יבאל עדין ויבאל אלון וכו'. זה מעוט יהודי
מדאי-אבא אבן זה מבייר את ההכרה היהודית. אנונימוס צריכים להביא בהשגות,
אולי לא בודדות, על-כל-פנים זה יצר חזק, שמיליונים רבים ישארו לשבית
לא מעטות מסודרים בעולם לקידום היהודי יהיה תלוי במידה רבה בקשר שלהם
עם מדינת-ישראל, ואנונימוס צריכים היטב לחשוב למה זה מיישב את המדינה.

אני מדברתי עם הרבה על הצורה המדינית, כי אנונימוס מדד מעטים
לבאר מזהו ואל המטרה שבאדתי אותו, וק גועה נגיעה ששניה בו, סממתי אותו
כנושא שאולי משהו יתוצב דיימה עליו הדמיה מעמיקה. זה נוסח מאד מכלול
דאי. מודד שהוא צריך להפוך יותר קצום בהשגות המדיניות והמדיניות המדיניות
שלנו והמדיניות המדינית במדינת-ישראל, ואנונימוס אפילו עוד לא עמדו על סף
התרון בעיה זו, ביחוד לגבי המדינה.

אבל בחזקת ההחלטה. אצלי ציינת את המטת הנורמלים האלה.
 חמישה נורמלים אלה כל אחד לחוד וכולם בהמשך דעתם *חד מבטיעים את חותמם
 בהכרח על מדיניות החוץ של ישראל. לפעמים בהשטרות הם הורגמים זה את
 זה; לפעמים בהשטרות הם נוגצים זה את זה; לפעמים אהנו צריכים להכריע
 בנדרם זה לעומת נדרם אחר; לפעמים אהנו מכריעים לצד זה או צד זה, אבל כולם
 קיימים, כולם משפיעים, כולם מועילים על מדיניותנו. ומי שירצה להטביד
 לעצמו צעד זה או צעד אחר שלכו, טיפחה זו או טיפחה אחרת שלכו, לא יוכל
 להבין את המבצע הזה, את ההסברה הזאת העצמית שבלי להזיק לקודמת המוצא
 האלה.

ציקה למשל את בעיית העמדה שאהנו הופטים בריב העולמי בין
 מזרח ומערב ונבטן עכשיו את הענין הזה לפי המט בקודמת המוצא שאבי ציינת.
 קודם-כל בשאנהנו אומרים: אהנו בעד שלום בעולם, הרי שאהנו אומרים זאת
 בלב דומש ובאמונה שלמה, לא שלום שבציד-אדם שלא רוצים שנשמד, אלא שלום
 ההולכה ונבטיה בקצב אחיד וכל משבר עולמי מוכרח לשחק את החליך בנטיה.
 משונה הדבר, לכאורה ענין השלום הוא ענין אנושי כה עמוק שקשה להתחרות
 בנאם נוח לשלום. בדרך-כלל בני אדם רוצים בשלום, אלהו זה יש ענינים
 לאומיים ממלכתיים מכריעים בהווייתנו העולמית שעושים אותנו למעוצי-מאשלות
 ענין רב יותר מרוב האולי יחזי אומות העולם. קודם-כל אהנו במדינה נבטיה
 שפחתה עמידה מוכרחה להטביח את קצב הנונין. שימו לב, בעצם אהנו חייבים
 הרבה למחשבות - אל המעלם מעובדה זו, אלמלי השלחמה האישונה לא הייתה
 החזרת-בלעדי, ואלמלי הצהרת כלפני לא הייתה באה אותה הנומה של החזרת
 האופק הציוני והאוצה קצב עבודה הנונין שבאה בעקבות השלחמה. אלמלי מלחמת
 העולם השני טעק אם המדינה היהודית הייתה באה לעולם בזמן שבאה. בצדו,
 מלחמת העולם השנייה השכיחה שליש של העם היהודי, אחד מתוך שנים אל יהודי
 אירופה, אחד מכל שלושה בעולם. וזה לא רק חשבון כמותי, אם כי גם זה
 הטוב, מלחמה זו עקרה מורש את הגיבושים העיקריים של המדיניות היהודית,
 אבל אותה מלחמה עולמית נמכה לנו גם את מדינת-ישראל. ואף-על-פי-כן, אהנו
 לא יכולים לעשות תפילות החשבון בדיעבד, ולסמוך על כך שהחשבון שבדיעבד זה
 תמיד חל. אהנו מבידים לא לקיים מוצאות של בדיעבד. מדיניות זה בדרך-
 כלל התדויות דרך לקהיד, מדיניות זה לבצל אסטרטגיות של העתיד לשם המצא
 התחזקות והתבצרות של המדינה. ולכן עד כמה שאהנו יכולים לראות, מלחמה
 עולמית נוחמת זה צבילנו הרט לו גם מהינה עללית. Σ תו-על-כיוף השלחמה
 העולמית הבאה עלולה להביא את העם היהודי למצב של מלחמה איש ברעהו.

אנשי אומץ ע ל ו ל ה , כי איננו בטוחים אם שלטון מסוימים ישתמש ביהודים
 שלו כהיילים במלחמת העולם הקרובה. אנשי אומץ יתכן, כי אם כן אז תהיה
 מלחמה איש ברעהו; אם לא ישתמש ביהודים שלו כהיילים במלחמת העולם הבאה,
 זה יהיה דבר מה שייעורר דאגה חסודה מאד לגורלם דעתידם של אותם היהודים.
 על-כך-מננים מלחמת עולמית עתידה עלולה להביא לידי השמדת יהודיות שלמה.
 זהו-ך.

אבל אל תחשבו שעדיין זה של שלום עולמי זה בטוח לנו רק עניין
 של טאלה ערטיילאית סופסטת. אם אבחנו נוקטים עמדה כזאת שאבחנו לפעמים
 חולקים על עמדת המעצמות האזרחות ולפעמים סתומים בדיב עם המערב או על-
 כל-מניין במלונותה עם מעצמות אחרות, אם איננו בטוחים אם קו ידוע שהן
 נוקטות הוא באמת מתוך באמנות זאת לשלום, אז אבחנו על-יד-כן חומטים
 על שטר שבכל עם ובכל שעה אפשר להניח אותו לנו. אבחנו לא יכולים לעשות
 חשבון אחד לעולם ולעשות חשבון אחד לסביבתנו הקרובה. העולם עכשיו כל-כסף
 משתלב שזיק אחד במינה אחר עלול להביא להתלקחות מידרה בכלל הכל. אין
 כלל לראות כיצד הדברים עלולים להשתמש. ואצלם באשר הדבר תלוי בנו לא
 נרתע מהדלקת הזיק הזה. לא ברחשנו מהדלקת הזיק הזה מה. נכון, לא אבחנו
 התחלבו במלחמה, אחרים תהוונו בנו, אבל עשינו צדדים, בקטנו ידועה בידוענו
 שזה עלול להרחיק מלחמה, לא ברחשנו מזה, כי זה היה בנפשנו.

עם אחרים, הבריחה במבילנו עם וטר המלחמה העולמית לא היתה
 בריחה בין מתרון על-ידי מלחמה או מתרון בדרכי שלום. הבריחה היתה
 מלחמה שיש עמה מתרון דבין מלחמה שאין עמה מתרון. היא, בדרך עתה בין
 כה וכה היתה מורצת בדרך דואאצאל דום היה בטוח, אבל זה יכול היה למרוץ
 מבלי שיפתור את בעייתנו, ויכול היה לאאאאאא לפרוץ ושיהיה בו מתרון לבעייתנו
 ולא שהבריחה היתה בין מתרון בלי דם דאש לבין מתרון עם דם דאש. מה ששם
 קיומנו עמד על הקלף, ומה בצע לנו בעולם שש בו שלום אספה אין לנו קיום.
 לנו חשוב עולם שיש בו שלום במידה שגם אבחנו קיימים בו זמנים מנו. לא
 הרי המצב הוא כמצב עשירי.

מננים שיש שיקול אצל מישור שגם אפשר להביא את הוצרים קצת
 להתבוננות בין ארץ זו ומביותיה, אבחנו יכולים לתקן משימות שהורטה לנו
 מ לחמת השחרור ולא התקנו לתקנם במהלך מלחמת השחרור. דבר זה מוכחה
 לעורר שיקולים חסודים מאד בטביל מדיניות החוץ שלו אם אבחנו ביאשם בזה באבחנו
 שאבחנו בידועין ובמחשבותן הדלקת מידרה קטנה מתוך סיכון שלום העולם.
 רק כך ולא אחרת יבטיח דבר זה במיני אחרים, אחרים שאבחנו קשורים בהם
 ואחרים שיכולים לתקור עלינו את הוצר.

זה מכוונת השלם. אבל לא מותרת לבוא מלחמה לעולם. אני
 תמיד חשבת שמלחמה היא לא מאוחר כמתלוצץ אלא היא באויר. העולם אינו עומד
 לקפוץ לתוך מלחמה אבל היא בפתח מבני מלחמה, ועצם הפחד ממני מלחמה יוצר
 מתיחות מסויימת ובין גוברת המלחמה הקרה. זהמלחמה הקרה במסכת ובתוך המלחמה
 הקרה יש הטובות, יש הקרובות שהמחנה צולה ויש הקרובות שהמחנה יורד. אייבוי
 נבט לזויכות אם יש הפוגה או אין הפוגה, אני מוכן להניח שאנחנו היים כרוע
 במפוגה מסויימת ועדיין הרוב בשלך, מה ההשבון שלנו ביד?

מלכתחילה ועקרונות אנחנו איננו מעוניינים להצטרף לשום גוש
 גם במלחמת נגד ששנה, וקו זה קיים ועומד, אבל הוא בשום-מניין-ואופן אינו
 יכול למתור את כל הבעיות. הבעיות רק מתחילות גם אחרי שקובעים קו זה. לא
 להצטרף לזרף אחד נגד ששנה. אם קו זה שבביל לא להצטרף לשום גוש, זה מתרון
 שלישי. לא כל הבעיות יכולות להפתר מתוךן-של-לי. יש בעיות המתייבות
 מתוךן הייבוי. אנפה להסביר את הדברים. אנחנו צריכים הייבוי לבחור לנו
 מספר מסויים ואנחנו בחרנו מספר מסויים. לא שבחרנו מספר מסויים על פי
 החלטה של הכנסת, הוא היה קיים קודם דבר, היה אצלנו מספר דמוקרטי. א
 הדמוקרטיה הישנה-היא אולי אתה הדמוקרטיה המורשית בעולם, כי
 הדמוקרטיה קדמה בהרבה להייבוי המלכותיים ולצמצוניהן ממני שהיא הייתה המדינה
 באותו התלין בבילן. כאשר התלנו לקדם את המושבות בקיסרות העותומנית,
 המושבות מוכרות היו להיות במספר דמוקרטי כי אחרי לא יכלו בשום-אופן
 לקדם ולהתקיים אילו סמכו על הסגן המדיני. הן היו מוכרות ליצור שלטון
 עצמי מלכתחילה ולא יכלו ליצור שלטון עצמי אלא על יסודות דמוקרטיים.
 יש דוגמה שגורה של דמוקרטיה, יש דמוקרטיה מאות מעולה ויש דמוקרטיה יותר
 מעולה. אבל גם במקומות המנדטים הבריטי, כשא יבולנו לשמור עליהם משלטון
 המנדטים המנוחה והגובה מסים וזוהי אותם מבלי לשאול אותנו כיצד להוציא את
 המסים, כדי לשמך את כל צרכינו, בשום-אופן לא היינו יכולים להניע לוח
 בשלטון המנדטים, איך הצענו לזה? - על-ידי ייצור שלטון עצמי בכל עיר ובכל
 מושבה ובכל שכונה. אבל גם במסורת ישו בית, במסורת של כנסת-ישראל קודמת
 במי שלטון המנדטים צמח בודם בביר במי הארץ, וזה היה הגורם הייבוי העולמי
 והגורם הייבוי העולמי לא יכול היה לבוא לידי ביטוי רק באמצעות הדמוקרטיה
 על-ידי קצת הסתדרות עממית שהיתה בוחרת דהיו בבחירות ובחורים, היד מקבלים
 קצתם והיו נותנים דברים-השבונות על העולמה להחזיקה. זה הסביע את
 הותמד על דקת היים היסודות של היינו בארץ וזה ממילא קבע מראש את אופי
 המדינה הזאת.

~~איננו רוצים להיחשב את המסורת, אבל אנחנו יודעים היטב שיש~~

איננו רוצה להתייב את המסורת, אבל אנו רוצים לחדש את
 שיש מספר שהיא התייב אנו רוצים להחדש את המסורת, לכן רוצים להחדש את כל
 המסורת של החדשה אמיליו של הקדמות במשפט למשפט הזה. יתר-על-כן, במידה
 שיש אנשים או מסלולות בארץ המנסים להעריך שיש את המסורת החדשה כמובן
 נדבר מושלם שאליה צריך לעבור ולתפוס את הישגיו, במידה שאיננו רוצים שתקום
 מלחמה רוחנית על דפי זה ולהגביל את המעורבות בדרך כלל זה ולא להגביל אותו
 על דרך אחת, דבר זה אינו יכול שלא לטבוח אתנו במחשבות עם מדינות
 הגוש החדש הדוגלות באותה מסורת. מזה אין מנוס.

יתר-על-כן, אנו רוצים להבנות ואנו רוצים לקיים לעזרת,
 ואיננו יכולים לקום אותו קו לגבי שני הנושאים, ואיננו יכולים לקום
 בעמדה כמו שבקשה ממסלת המבוא עם הישגיו המודיעי והערכי, כאשר ממסלת
 המבוא לא יכולה לתת מספר לערכים כי הם לא ירשו זאת היא נמצאת לתת זאת
 גם ליהודים, כי היא היתה סוכנת שאם תתן ליהודים ולא תתן לערבים היא
 תהיה בדרך של אמליה. איננו יכולים להצטרף לקבל מנוס אחד רק מפני שנוס
 שני אינו מוכן לתת לנו. איננו יכולים לומר על ספק אמריקני מפני
 שאין ולא יהיה מעצק יוסי. איננו יכולים לומר על אסרא ברזאני וצמתי
 רק מפני שפולין ואנגליה אינן נותנות לנו אסרא. איננו יכולים להצטרף
 מלשלה סטודנטים לצד ברזאני/באנציה-הודית ובאנגליה רק מפני שאיננו
 יכולים לשלוח סטודנטים להקב או לקיבו. איננו יכולים שלא להתייב
 לאודרמילקים או סטודנטים אחרים כדי ללמד אותנו רק מפני שלא באים
 אלינו תלמידי ליטוקר להודות אותנו מה.

מה יש לעשות יותר המודיעיני דברך את הצירים הראשיים,
 אנו רוצים לחדש את שני הנושאים הללו בצורה נכונה. מה הוא הצד
 המרכזי? הצד המרכזי הוא להתחיל לעבוד את כל ספק שהצד המרכזי הוא
 להתחיל כל הזמן, להתחיל גם בוד סכנת מלחמה חדשה ולהתחיל גם מפני שהתחבנות
 היא אולי העדוה הפחדה ללוחם, כי אם פניה חזקים ויהיה ברור למבטח
 של זה שבמלחמה לא יכריעו אותנו מהות יחשבו על המלחמה וידור על שלום.
 זה הנאי להחזיק מעמד במקום של מלחמה והנאי להחזיק מעמד בזמן של שלום
 זה יחשבו של מדינת-ישראל. אנו מוכרחים להשיג כל-י-י. קודם-כל
 סוכרתיים להשיג אמצעים בטכניקה להשיג כל-י-י. דאם מוציאים כסף בשביל כל-י-י
 יין אי-י-י אמצעים בטכניקה להשיג אחרים, ושוב מוכרחים להשיג אמצעים. דאם
 נבנה אדמות-עברית אינה מובנה לכלל לתת עזרה למי שמינה במותה בעה במחנות
 בעל-כרית לה, באופן הדבר לצד מרדע בשביל מדיניות החוץ של ישראל כך להתחיל
 ובשביל ממסלת ישראל ומסדר החוץ כל לנהל את המדיניות שלה ברור לממשלת

ארכיון-הכרית, למרלמנט האמריקני, לצבוריות האמריקנית, שיחיה ברוך שפה
 יש להם עסק עם יסוד, שפה יש להם עסק עם מיליון שמוא בכוח געל-בריית, כי
 אחת הם לא יתנו עזרה. אינני מודע ואינני מדקדק צפוי בציון זכרית,
 אני מדבר בתעלול, אני מקווה שהחברים מבינים לעקרונות שאני מתכוון להם.

תד-על-כן, אני דוברים קדם על הזיקה שלנו עם העולם היהודי.

איננו יכולים לסגור את עשרי הארץ במניי הידיים אמריקניות-יהודיות, רק
 מבני שלא באים תמידים סובייטים-יהודים. אבל העובדה שבאיתם תיידים
 אמריקניות-יהודים היא קטועה, היא קטועה עובדה שנו מניגה הקטורה קט
 א סוף שמו עם אמריקה. כמו שאיננו יכולים לצזור על עצמנו שלא לבקר
 באמריקה או באמריקה או בארצות-הברית רק מבני שאיננו יכולים לבקר ביהדות,
 בפולין או בהולנדית. זה יוצר רושם של חז-צדדיות, לא אכחשו יצרנו איתם.

תד-על-כן, איננו יכולים לקבוע את עמדתנו לגבי השטחים

שונים בעולם אך דרך לגבי אהבתנו האנושית או אי-אנושית בלתי-היא. זה גם
 לחיוב וגם לשלילה. נצט, משטרה של פולין איננו דבוי לנו, איננו רצוי
 שיחיה מה, זאת לא אחתה שאנחנו צריכים לזקוק בעזרה עוינתה בלתי פולין
 או שאנחנו צריכים להזיץ לזיקוק קטורים. אנחנו בארץ משטרת הוא משטרת,
 ומשטרת הוא משטרת, אבל מהי המדיניות יכולה להיות קטורת בקרדי
 מסחר, קטרי תרבות וכו'. על אמת מהם ומהם שמה יש מדינה שפולין לא היינו
 רוצים להיות מה משטר כמי שהוא נהוג בה, אבל אם היא נוחתה חופש ליחודים
 לעמוד בקטרים אחר, זה מוכרח להשפיע על יצירת. נביא ארגונינו, מה קיים
 משטר שלא הייתי רוצה שיקום מה, כמו שלא הייתי רוצה שיקום מה משטר כמו
 שיש בפולין או בהולנדית, אלה אולי שתי ציגונות קיצוניות אבל הקטורת שמו
 בתקרים לבני כמה קודם אולי משותפים. איננו יכולים להתעלם מהעובדה
 שבציבור של 400,000 יהודי ארגונינו שלא כציבור של בני פולין יהודי
 ברי-המבועצות או 150,000 יהודי פולין וכו', הציבור הזה של 400,000
 יהודי ארגונינו נהנה מחופש מביטם צבור. הוא יכול למהם את היינו האנטיסמים
 לנטרי בדגוננו, הוא יכול להתארגן כדגוננו הוא; הוא יכול כולו להכנס
 להסתדרות בציגונות או שהוא יכול כולו להכנס לציגונות אנטי-ציגונות; הוא
 יכול להקים קהילות; הוא יכול לערוך באידות בתוכו; הוא יכול לקיים
 עמנות משלו; הוא יכול להשתט אמיד ברדיו הממלכתי לצרפתי; הוא יכול
 להקים רשת של בתי-ספר; הוא יכול להקים סמינריונים למודים; הוא יכול
 להדפיס ספרים כמה שהוא רוצה ובאופן לטון שהוא רוצה. באידיש או בעברית
 או בשפה הקטורית, או שהוא יכול להזמין אנשים חוץ-לארץ כמורים, כמדריכים,
 כמקרים או כמורים או כאדוואטים. הוא יכול לנסוע לחוץ-לארץ לשם קט עם

החודשים בארצות אחרות. המפורז הזה יכול להסב לטובת החודשים
 ארוגונים עולמיים. הם יכולים להצטרף לטובת החודשים העולמיים;
 הם אצטפלים להצטרף לטובת החודשים העולמיים; הם יכולים להצטרף
 שייכים לאונדט ישראל העולמי, הם יכולים להצטרף לטובת החודשים
 אחר, וארוגונים אלה יכולים לערוך ועידות, והחודשים יכולים לנסוע בארוגונים
 לנציגות בארצות אחרות; הם יכולים לעלות לישראל; הם יכולים לבקר
 בארץ-ישראל, יכולים להשקיע הון בארץ-ישראל. הם מבחינה חודשית בני
 חודש במידה שיכול איש חודש להצטרף בין חודשין על אדמה שהיא מוכר
 היסטורית אדמה אשר בשביל העם היהודי. בגורמי אשר להצטרף לא היחודיים
 הם שיוצרים את המסך, אבל הם עוודים ללמוד את המסך והוא אומר על-יד-כן
 כוחות יותר גדולים, הם חודשים לוח. אשר לומר; לא הם בגישה מושבות.
 יש שם מושבות, אשר להצטרף חזקה שלמה מדה לא תהיה החישובת הקלאסית
 בתפוצה. הם כל תומך בעולם שביניהם חזקה יותר מאשר מועילים, לא הם יוצרים
 תואים הסביבה החדה יוצרת מבאים, הם הסובלים. לא הם יוצרים עובדים
 חדשות, הסביבה יוצרת עובדות חדשות, הם הסובלים.

אחר כמות כגון להשקיע אלה שאנחנו, אלה שבאו פרוץ-לארץ,
 יוצרים אותן היטב, אחר יוצרים הסבילות עוד הרבה יותר אמורה. אבחנו
 יוצרים הקבלות של איסור ארגון יהודי, של איסור פחדת יהודים, איסור
 בית-ספר יהודי, איסור ארגון קהילה יהודית. כל זה תהיה, כל זה קיים
 לצד עניינינו, איסור של קשר עם יהודים בארץ-ישראל. לא חשב את איסורים
 אלה לא נעשו בתפוצתן אלא להצטרף ליהודים בלבד. אם איסור ליהודים של ברי-
 המועצות לבוא בקשר עם יהודי ארצות אחרות זה לא מנגי שברי-המועצות
 נוקטת מדיניות אנטי-יהודית, לטוב שייבדו בברי-המועצות הן אפשרות לבוא
 בקשר ישיר, חופשי עם אלה ציבור ארץ-ישראל, זה דבר כללי. אבל מה חשב
 לנו? חשב לנו שהדבר היחיד ציבור אחר, של ציבור היהודים הוא מנגי
 הצומח. ולא רק בציבור, זה גם שייחץ מנגי של יהודים זה לא ציבורים שלה, כי
 אין קשר גם מנגי בין יהודים ליהודים, כל זה פשוט. דעה, כאשר אחר בא
 לארץ כמו ארגונים אלה מנגי יהודים מנגי, אחר יכול להצטרף באסיפה
 מומבית הגדולה ביותר שאתה הופעת, ואחר דואה לציבור של 40,000 איש
 צעיר של 240,000 יהודים. אם בייחשים יש עכשיו 120,000 יהודים, הידוע
 אסיפה מומבית בייחשים של 25,000 או 30,000 איש. ועוד דבר, מדה רק
 40,000 כלי יותר אין קרוב, מנגי שהשקיעה אינה משה לעמוד, מוכרחים כולם
 לשבת. אז אחר חושבים ש-240,000 אחרים אינם שייכים לעניין, לא כן. יש

מקלט דרוזי לכל האנשים האלה יושבים ליד בקלטיהם ועוד יהודים במקומות
 בודדים יושבים ליד בקלטיהם הרדיזי ושומעים מה שאמר מדבר, ואמר מדבר מה
 שאמר רוצה לאפשר לאחים היהודים. אגב צריך להגיש את הנאום לאישור, אין
 צורך. כמובן אהרן צריך לדבר במסגרת של שכל ואחריות, דבר זה חל. איננו
 יכולים להתחייב לזה באדושות וזה מהייב צותנו בהחסינו עם מדינה זו או
 מדינה אחרת. גמ, העובדה שיטבה יהדות בגרית-המועצות שהיא לא נטמעת
 כולה, היא מנסה בכוחות בראשים להודיע מעמדן לאולימפיהנה אוניקסיטיביה
 ש סיכויים לשינוי המצב באשר בעייתה לא נפתרה בגרית-המועצות, ובהתאם לשיטתה
 של גרית-המועצות לכלל הלאומיים זה אולי צוין סיכוי לשינוי. עובדה זו בינתיים
 מחייבת את מדינת-ישראל לפעול מתוך אחריות כלפי העולם היהודי.

תה-ל-כ, גרית-המועצות במלל זה צרים בהתאמה כבוד, אין
 כל ענין למדינת-ישראל להסתכן אהרן; אין כל ענין למדינת-ישראל לרכוש
 אותה כאיב מוטבע לה, יש כל הצורך למדינת-ישראל להיות אהרן בסיס, לעמוד
 אהרן בקשרים. אבל גם/היא נודעת בקשרים צריך להגיש; שקודי הנחיה אלה אינם
 מתקדים את כל הבעיות, זה לא פותר את בעיית המצב למדינת-ישראל, זה לא
 פותר את בעיית העזרה למדינת-ישראל, זה לא פותר את בעיית החברה היהודית
 הלאומית. זה צוין לא פותר את בעיית העלייה למדינה, דבר הבעיות האלה
 לוחצות ודורקות, אי-אפשר להתקדם בהן באיזון נוסחה בלית של אי-התאמות,
 זה מהייב למעשים. זה מהייב לקביעת עובדות וזה מהייב סביב הדגם על
 מדינתה החודי.

זו היא דקמה הבעיות שמדיניות החוץ הישראלית נהגה לפתור אותה.
 מה אין מודעות לפונות הדגם, מה לובי כל ענין וענין, לובי כל קרה יש
 לבחון את הדבר לזכור, דיש לשקול את הדבר לזכור מכל הצדדים שלו ויש
 להתוות את הדבר בהתאם לתכונה השיקולים.

לא באהי מה לובי שום סקרונות מודעות, שום הלכות פוקדנות.
 בא תי דק להציע שיש של ציודים סגל-טיה אהרן מנסים לטפוח ועל-מנה
 אהרן לנסות להכין את מדיניות החוץ שלנו בצורות אשונות היהודיות והערותיות
 שבין היא נהגה לפעול.

היושר . צביון : אנו עלולים עתה לשלוח.

עמלם :
 לבר חמט שבים, מאן מלחמה השחריר, אהרן שדאשים לסלום
 עם השכניהם. עם ישראל הוא בדרך-כלל עם דודי שלום דהוא
 דרוש לנו מאידך לעשימה. מאידך אין כל סיבה שצביון דרו לעשות שלום אהרן,
 מה הסיכויים שביום מן הימים בן יהיה שלום, האם אהרן צוכבים לתה אידת
 מרש צביון דרו

חשובת השדר:

הסיכונים בתורגים רק בזמן. אבי בטום-אומן לא אהבא

לקרבת השלום עם שום מדינה מהמדינות השכנות כל סמן עם כולן יחד. לא כל-כך זכוון לומר שאין להן סיבה לעשות שלום, יש להן סיבה לעשות שלום. אמנם אהאאא לא אהאא כולן שנות לגבי זה. נביה, מצרים יש לה מאות סיבה לעשות שלום מאשר ירדן. אבל בשביל ירדן זה שאלה הידגיות מאד. היירדן נתוקר על-ידינו מהים התיכון. במינה שהיא נזקקת למל היא מוכרחה להזקק למל בידה שהוא דחוק מאד. על-ידי שלום עם ישראל היא יכולה להצטרף להצטרף כמו הימה ויפן, ולקבל זכות של מל המשיג זכות של המצב חופשי בלי ממש, וזה יקצר מאד את הדרך בשביל היצוא והייבוא שלה, בינה וביין מדינות אחרות. זה דוגמה אחת.

דוגמה שנייה, אולי הובול ביבינו דבין מצרים אינו מעיק על מצרים; הובול ביבינו לבין ירדן מעיק גם עלינו אבל מעיק מאד על ירדן. זה אינו בלתי-מוסר. מקדמות שאנחנו יש מהיחוד, שום חושבים שאנחנו במקומים אותם. לעומים הם מביימים במקומה כדי להצדיק את הפעולות שלהם. ולכן כדאי להמסד ממשב זה של מתיחות בלתי-מוסר ובעם אתה לייצב את הדברים.

ועוד דבר, כל המדינות הערביות המסידות אצלנו שוק יותר מאשר אצלנו המסידים אצלן. בקרובה לפני המלחמה אהאא הומענו בראש הרשימה של יצוא של כמה מהמדינות השכנות בעוד שאנחנו הכדנו להם שום מדינה. הם המסידו לא רק שוק שהיה להם, אלא המסידו קטנותיה של ביירדן הבלתי-מוסר ואגם יש אנטי מוסר שהוצגים זה מאד.

אפשר עוד להביא דוגמות. תוצה התיירדות למשל. תוצה התיירדות טובלת של-ידי זה כי אהאא אי-אפשר לנסוע ממצרים דרך ישראל או לסוריה או ללבנון.

נביה, אהאאן הזה של מיתוח המים. כמו שום מנסים לקרוע לנו ד במיתוח מי היירדן, אהאנו מנסים להפריע להם במיתוח היירדן או מקודות אחרים, ויש מנסים של מיתוח המדי של מיתוח.

יש עוד ועוד סיבות. ממשב זה של חוסר שלום, זה כל הזמן מעורר גרושים גם מביימים וגם ביין הארצות בתוכן. כל דמנוצ בלתי-אחראי יכול תמיד למשל ממשב זה גוד הממשלה דבד כל חזו. לכל חזו יכול למשל זאת גוד אהן שכנה. לכן יש חוננים דביים בארצות אלו שהוצעו להכבם שיש לעשות שלום ולקדור את שורש הרע הזה.

אם אשאל, מדוע בכל-ואם אינם עושים שלום קודם-כל, כי
 בניגוד לתורת מורכס לא הכלכלה בלבד שלטת ביחסים אחרות ויחסים משפטיים
 בארצות אחרות. אפי' לא בטוח שמורכס כך התכוון, אבל יש חלופה שלו שכן
 מפרשים את הדברים. אבל מועלים כאן יצרים לאומיים ומועלים צודקים
 פסיכולוגיים. והסיבה העיקרית והיסודית היא: העולם הערבי עוד לא התרבל
 לקיבוצה של מדינת-ישראל כנורם בן-קיים במזרח, ועוד לא ייתר על ההנהגה או
 שמדינה זו תפדל תחת כובד זמנה מבחינה כלכלית או שאפשר יהיה להטיל אותה
 במאסף שני. כיון כה לא בראי לעשות שלום אהה כדי לקמה סיכוי זה. שלום
 פחות אותה בעוד שהם מעוניינים להחלישה. שלום יחייבם אותם כלפיה בעוד
 שהם מעוניינים לא להחייב כלפיה במאומה. לו היה עסק אם ארץ אהה העסק
 היה יותר קל. כיון שיש לנו עסק עם כמה מדינות כל ארץ בודדת שהאחרות
 יתקשו בה. היו זמנים שארץ אהה הייתה מוכנה לשלום. אבל אז אהה הערובות
 שפי' שדיבר בשמה דעה סתמו שאנחנו נטפס לה סוכה ואורז, כי בלי סוכה ואורז
 השלטון אינו יכול להתקיים ובלי סוכה ואורז המדינה הזאת אינה יכולה
 להתקיים והארץ הזאת אינה מודלת לא סוכה ולא אורז והיא מקבלת סוכה
 ואורז מארצות ערביות אחרות. אנחנו נהבענו לטפס לה סוכה ואורז.

במילים
 אפי' מביא זאת כדוגמה של חשש. יש מצבים מיוחדים שבהם מדינות
 מה שמאמיל על כל הזירה הזאת זה התמכרות בין אנגליה ומצרים, והגשם-זמתי
 המביא שמתחיל בעכשין אודות העלת סוכה יש שהוא מתחדש ויש שהוא נספס.
 במצב זה קודם-כל, מצרים מסרבת לחשוב על איזה דבר אחר כל זמן ששאלה זו לא
 נפתרה. שנית, היא מעדיפה לנייט לעזובת את מלוא התשענה לחלוץ הערבי.
 לכן לא זו הקרופה שבה תלשה ששחו על דעת עצמה בלי מדיניות ערביות אחרות.
 זאתה לא אומרת שלמחרת (יום בדי ייחאם ההסכם עם אנגליה מצרים תישג לטעם-
 זמתי אחר. מאחר שתביע לעמוד כזאת ולכזה תוכל להרשות לעצמה לנהוג כך
 מבלי שמישהו יראה ויתור מצדה. אפי' שני, אם תביע לעזבה ולכזה כזה מי
 היא ישראל שיגיעו לשלום אהה. לעומת זה למצרים יש פחות חשבוניות עם ישראל
 מאשר יש לישראל, גם גורמי ההתנגדות פחותים אצלה. אין לה התנגדות עם
 ישראל, אין תקריות בינה ובין ישראל, היא לא זקוקה למפלים ישראלים, יש
 לה מפלים די והותר. לכן יש אולי מצדה אהה במדינות. לעומת זאת זו מדינה
 פחות בוקשה. יש ארצות ערביות שאינן צועקת הרבה. יש מה מדינות - בלי
 להזכיר שמה - שבעצם היו מוכנות לשלום, אבל יש ארצות שמוכנות להיגות - אם
 להגדיר זאת כך - המועדף הראשון למינות שני, ויש התחדות על הקרוב הראשון
 להיות שני. גם זה ישנו.

פגועין התעוררת שאלה עם מחייב מצב זה. מתחייבים כמה דברים. קודם-כל להמעיט לדבר על שלום ככה שאפשר. יש מצבים שאיננו יכולים שלא לטעון נגד זה. הוציג לנו בעצרת האומות-המאוחדות אינו יכול לא לאמור במסוק אחד על מדיניותנו לשלום. כאן החברה מחייבת. אם לא יאמר זאת אפשר אחר-כך לאמור לו: אתה לא אסרת שאנך בעד שלום. זאת הוא יכול לאמור שיש דברים שלא תמיד יהולים לחזור עליהם, אבל יש דברים שצריכים לחזור עליהם, תלוי אם אומרים זאת. אם אנחנו מדברים על שלום בלתי דב ודולפינארי זה, זה לא מקרב את השלום אלא מרחיק אותו, כי כאן חשוב הדושים. צריך להבחין בין הכוונה ובין הדושים. מה שקובע זו לא הכוונה אלא הדושים. אנחנו צריכים לשאול את עצמנו לא למה אנו מתכוונים, אלא מי האיש שאנך רוצה שיהרשם מדברים. הדושים שמקבל זו חזושה את של ענין השלום, שהגענו עד עברי פה מהת זאנחנו עומדים להתמוטט, התמוטטות במורה אליה, וההצלה היחידה שלנו זה שלום עם הערבים, ופשוט זה אנחנו נזקקים לה. ואז המסקנה אצל הערבים היא שלא צריך לעשות שלום כדי להביא להתמוטטות של מדינת-ישראל. ואנחנו שאנחנו מעונינים ליצור בעולם הערבי, שהבעיות האלה הן רק פרי אמביציות: שלבולגדול ולהתחזק. אנחנו הולכים כל הזמן ומהזקקים, יש עם גודל פעור לנו, אנחנו מחזקים את הקשרים שלנו עם מדינות הון, אנו מקימים ציריות במודרניה, ומחר במודרנה, ובעצם לא אנחנו מבודדים אלה הם במדינות הגידוד שלהם בעשים יותר בודדים. וזוהי אנו מעונינים ליצור בעולם הערבי. יש עוד סיבות המובנות בכך.

יש מסקנה אחר המתחייבת על עמדה המעצמות ועל זה יש לנו זיכרון גם עם אמריקה וגם עם אנוליה. גודר שארצות אלו אינן יכולות לבסס את מדיניותן במזרח-התיכון אך ורק על ישראל. קודם-כל, כאן יש שתיים. שניה, יש מקורות בזה, יש מרחב גדול של המזרח-התיכון שברובו העצם מאוכלס ערבים וזמן בידים שלטונות ערבים. אבל אם המדינות זקוקות שישם שהדושים שמקבל טמנה שהן מעדיפות את המדינות הערביות על ישראל ומוכנות לעשות למדינות הערביות זיחודים בלי להתחשב עם ישראל או על השבון ישראל, אנחנו משתדלים להוכיח כי דבר זה לא רק לא נאם לזן ומזיק לישראל אלא הוא מזיק לשלום זיחודיות האזור. אנחנו מבטים להוכיח שהם יכולו להביא את הערבים אל שלום רק אם תהיינה מסוכנות שישראל תוקה למדעם להם להתחבר שמה ידויתו ששהו מהלום. כמה דברים אמורים אם ששונעים שזו ^ההמעצמות והן הומכות במדינת-ישראל בלי להתחשב עם מצב יחסייה עם המדינות הערביות. אם המדינות הערביות תוכלנה להטיק מסקנה כי המעצמות אינן עוזרות לישראל, או שאמריקה אינה עוזרת לישראל כפי שהיא יכולה לעזור לה משה שהיא בריב עם

מדינות-ערב, זה אמצעי בידי מדינות ערב להעסיק את הוי"ב ולא לחשיב שלום.
 זה אחד מטעמי הווי"ב בידינו ובי"ן מדינות-ערב. במידה
 מסויימת חלו בזה שינויים לשונה בזה שמעלל את המדינות לשוידדות, בזה
 שנתנו קודם מלחמה מלכת, אחר-כך מענק ראשון ומענק שני, ועכשיו אנו
 עומדים לפני מתן מענק שלישי, ועוד כמה זמנה עמדת שאמריקה נקטה.

לעומת זה אפשר למנות שורה של מעשים או נסיגות שמעשים
 כיוון אחד של המדינות האמריקניות שבאותה מידה אמריקה נדחיקה את הצלום.
 בסיכום דברותן כללי אנו רוצה לחזור על מה שכבר אמרתי.

עלינו להזכיר בעניין זה בסבלנות דגה ובנשימה ארוכה. זאת לא אומר
 שאנחנו יכולים להרשות לעצמנו להיות אדישים לענין השלום. זה מתייב כל-
 מיני מצות עשה, ובלי-מיני מוראות מה לא לשות. אבל עלינו טראם לקחת
 על עצמנו שזה יקרה הרבה שנים ועלינו להסתגל למצב זה ולפתח הושפיים וסגולות
 שיובלו להתזיק מעט. אם נשללה מהמנו האפשרה מהמדינות הקרובות אנו
 נפתיים קשרי הסחר כדי להבטיח אספקה מארצות דחוקות. אם נשלל השוקים
 לתוצרתן בארצות הקרובות נמתח לנו שוקים בארצות דחוקות. דן את המעצמות
 התעופלה שלנו שכל הערבים שבאסכולן ארוך אנו נרדמים שחומר שום דגם יפסידי,
 כי אדם השוקים והעבודות שאנחנו משיגים בארצות אחרות יסארו בידינו.
 את קשרים עם הרובנות ועם שינויה אנו לא ממכרנים לחסל לאחד שיעדוק
 וסודיה קיימו אנו חסם שום, החסמים עם עיראק ועם סודיה יחיו מעטם
 לקשרים האלה, ואנחנו נחיה יותר מחוסרים בלז אסרויות של ביזור. הם
 ביגהיים מפסידיים עמדות שלידם אין בינו בעדן
 זה מהמשמעותי התאפולה שלו, אבל זה לא רק אמצעי התפולה,
 אלא גם מציאות ועלינו להסיק את כל המסקנות.

שאלה: מה הם המיכונים לעלייה יהודים מרוסיה או לפחות עלייה קרובה?

תשובה: רק להלכה לא למעשה. יש נודמים אנטי-קומוניסטים במצב שיכולים
 להביא לכך, אבל אין לראות סימנים מוחשיים לכך לעתיד לבוא.

שאלה: לאור השידורים דההתה שבהלוח המדינות הערביות נאצרו
 במידוי הדינו שלן, בראש לי שההסברה שלו לערבים בתנאים
 הערבים של "קול ישראל" לקחה בחשבון.

תשובת השר: אם יש לך הצעה מעשית כיצד לארגן זאת לעשות לגבי הסיידורים בערבית נשמח לקבל את הצעותיך. אנחנו עכשיו צוחקים את דעתנו על השבחה "קול ישראל" הערבי ויכול להיות שהעצה תועיל לנו. (קריאה: צריך לדאוג שהיה קודם-כל תקציב). נכון מאד.

שאלה: יחסנו לעולם הנוצרי והקתולי בקשר לפעולות המיסיון בארץ והיגון הילדים ובתל-ספר של המיסיון. ישנם מקרים לא מעטים של התנצרות ילדים יהודים, כדוגמת ילדי מינלי.
תשובת השר: עלינו לו כוד שאם יש בארצות-הברית המיסיה מיליון יהודים יש לפחות 15 מיליון קתולים, בארצות-הברית. אי-אפשר להציג את העולם הקתולי הזה והיהודים הזה. אתה נכנס בגדים הקתולי בארצות-הברית נכנס על כל פעם ופעם.

(השאלה נמצאת בגעגוע בה היא שאלה מאד עדינה ורגישה - ענין המיסיון. איננו מתאר לעצמי שמדינת-ישראל תוכל לאסור על פעולות המיסיון. אנחנו מחוייבים לעשות הכל כדי להצד את דגלי המיסיון ולמנוע במילת הילדים שלנו להשפעתו של המיסיון

קצת הגזמת על מקרי מינלי. לא ידועים לי מקרים של התנצרות ילדים יהודים. יש מקרים של התנצרות: אני זוכר מקרים של חיילים יהודים שהתנצרו ובתוך ארץ-ישראל בהיותם בצבא, ומקרה אחד שהיה בתוך יחידה יהודית שמה, ללא כל לחץ של המיסיון; יש מקרים כאלה. אינני מכיר מקרים של ילד יהודי שלומד במיסיון והתנצר, אם כי אני רואה אתהעובדה שמספר הילדים הלומדים במיסיון הוא מספר די גבוה בהיבט יחסית, אני רואה זאת ודעה חולה ללא כל ספק, אבל אסור ממלכת* על פעולת המיסיון כמותו בכפייה מצדונת, כמותו כמניעה בחסות אלמנטרית, כמותו כהתעוררות המדינה בעולם של חיי הרוח. כל שכן, דבר זה אינו הידוק אלא זה גשען על סטוים-קדו קדומא דבא. / בדרך-כלל המיסיון לא נבנה במקומות מדינת-ישראל. הוא נהרס באסוןהא למעמדו הקדום. את המקומות העיקריים שלו הוא מסיד על-ידי הממשלה שוב הנוצרי בארץ. הוא רצה להבנות על-ידי ביצול העובדה שיש בארץ יהודים שבארצות מוצאם היו דגים לים לכנסייה קתולית. זו שאלה של היגון האיבוד שאני ולא נזכר להודות דבר זה על-ידי התערבות ממשלתית.

היחסים
 בעיית הקשרים בינינו וביין העולם הקתולי היא בעיה חשובה מאד. זה כוח עולמי גדול. למני-קדומה לא תרצה בייחוד היה קד מוצאם של דגים מילונית, ששל ממשלה מילונית שבהלכו מלחמה נגד הכנסייה. (שומן)
 אנחנו צריכים להיות זהירים מאד. יש לנו קס עם זה כמותו נוצרים לנו ובקל

בכניסה אויבנים חדשים. כאן צריך לבוא לידי השקלה הצורה האחרון שהממשלה
 הצורמים ששיבת, וזו אחריהם לעם היהודי בתפוצות. אחינו בכל ארצות
 התבל מתקלים בכניסה הקתולית. באמריקה יש הרבה בעיות. יהודי צרפת הם
 במדינה קתולית; יהודי איטליה חיים במדינה קתולית; יהודי הולנד חיים במדינה
 קתולית למחצה; יהודי אירלנד חיים במדינה קתולית במידה. אותו דבר בממ
 בארצות אמריקה הלטינית, ~~הם חיים במדינה קתולית למחצה~~, יש עם ~~יש עם~~
 שלוש-ארבעה מיליון יהודים שעובים במדינה לא רק במספר זיכרון של הון, עזרה
 כספית והשקעה הון אלא גם במספר חינוך במסלול מדינת-ישראל. כל אמריקה
 הדרומית, המרכזית ~~במדינות~~ כולה יבשת קתולית. קבוצה מהצדדים קתולית.
 כאשר אנו מתבוננים עם הכניסה הקתולית ולפעמים יש התנגשות עם הכניסה
 הקתולית שאי-אפשר למנוע ממנה. ~~יש צינור הכניסה הקתולית בכל הסוללות בדומה~~
 הכל, ברדיו ובתעבורה, בתעבורה ארצית מאד ~~יש צינור הכניסה הקתולית בכל הסוללות בדומה~~
 גדולה ובסיסמאות ארצית-יהודית. וכאשר קורה דבר כזה מתעוררת זעקה
 היהודים, ומגיעה אלינו זעקה מיהודי אירלנד, זעקה יהודי בלגיה ומקומות
 אחרים, וזה גורם אנונימי מוכרחים להתחשב.

הענין בוא לא רק לכניסה הקתולית. המסיון בארץ בהלקו קטור
 לכניסות מדינת-ישראל. יש לנו קטורים על הכניסה המדינית-אזרחית והקתולית,
 והיא בהנהגותיה קיבלה עמדה חיובית מאד למעלה. זה היה כאשר היה יום
 שמוס ביג'ינג וביין השלון הבריטי. הם עוד לפני זה ~~הוא~~ אמר: אם תקום מדינת-ישראל
 ישראלית, תתנו אפשרות לפעולה המיסיון או לא? איזה מספר יקחו? יש הרבה
 מאד נוחות מדיניתים מתקדמים שהם באולם נוצר כל המה דתית ונצד המדינה דת;
 הם לא יתייחסו בהיבט לאיסור המלכת ישראל על פעולת המיסיון. ~~היה~~ מביע
 לכל מי שהיה לענין זה, (לעם-עמה יהודית) שהמסקנה מעולה המיסיון על-ידי איסור
 המלכת של הפעולה, אי-מתן כניסה למדינה למסיון כגון בארץ, אלא מוסר מיטיל
 אם כל יחיד על פעולה המדינית הישראלית.

לא מוצא את כל המדינה קטורים עם המסיון והכניסה הקתולית.
 אבי-הדגם האחרון-דגם. לא בכל ענין דענין המיד הורחיקו קובע. הקובעה
 שהצבעה בעד הוציג שליש ל-20 בשעה העשרה, מ-20 מדינות אמריקה הלטינית
 לפחות 16 ואולי 17 מדינות, שהן קתוליות, הוציגו בשבילנו דו עובדה שהצבעה
 אבל אני בטוח כי אף אחת מ-20 מדינות אלו לא תיתן מתייחסת בעין טובה לקו
 הפעולה שמתחמק מדברי השואל.

שאלה: כיצד אפשר להסביר את התמעה שבארץ למקורבים כמו אמריקה וכו'
 הפעולה הארצית-מדינית במי שהיא מתחמקת על-ידי קבוצה מסוימת

תשובת הרב:

השאלה הינה כיצד להסביר את התמורה המדוברת של תנועה
 אגודת-יהודית לזרמה כזו של לימוד דוגמאות בארץ כמו
 ארצות-הברית. זו בעיה המורה טאד. לכאורה זה זניח של הרות ועודיות
 ליהודי שלא צריך להשוש שגם הוא מתחייב באחד לציונות או למדינת-ישראל,
 שעל-ידי-כן הוא לא צורה נאמן לאמריקה. כיצד מוסבר הדבר? הדבר מוסבר,
 כי הוא איננו כך. זה רק מראה עין כמה ארץ זו עדיין צעדה, עדיין
 מוססת ועדיין לא מצבשת. מאתה בחיבה אין להסוות אתהוץ הלב עם האזרחי
 מבחינה ציונית של יהודי אנוליה ויהודי אמריקה. ההתנהגות של ההסוודות
 הציונית באנוליה, ולא רק ההתנהגות של ההסוודות הציונית באנוליה, אלא בכלל
 יהודי אנוליה שהיו סודיים את עצמם במקומות הספר הלבן, על התנהגות לפניה
 בתולדות הציונות בכלל. זה דבר שראוי להוסיף באזהרה זהב באיטיות העברית.
 כיצד את הענין איתן נהי סתמית בענין היהודי, אם כי אין צינים לקבל
 בעינייהם עצמיהם את הד השלמות. אין להסוות את שישותת של הדמוקרטיה
 באנוליה עם ציונותה באמריקה. אין להסוות בין שתי הגדרות האלה שישותת
 עומק שורשה של החירות הגדולה והרומנטית. לזכות היא שפיהם על אמריקה עובר
 נחפז - אמנם מבחינה אמריקנית מתוך התקוממות בקומניזם - אבל עובר נחפז
 של דגישות וקבוצת זה צביה להגבילה דו נכרת של הווש הקיסוי לא משהי שיש
 דרישות משה או טלונזים סודיים, אבל מהני שאנשים חוששים לה סמך. אדם יכול
 מתאוך להקרא להקידה או להוודע שהוא וכנס לדשימה שחורה של האף. בי.איי.
 מה שאני מקווה הוא שלא נגיע למבט שישותת עם ממשלת ארצות-הברית יביעו
 לעצב של יחסיו עם בדישתיה לפני מלחמת השחרור, כי השונה לנו הידידות
 של ממשלת ארצות-הברית. שנית, לא הייתי רוצה לראות את האדות אמריקה
 עומדת במבחן כזה.

אם הנדמה קודם עם השפיות של קרלים יחסים ידוע עם
 ארצות-הברית שאומר לכל אורה ארצות-הברית שמדינת-ישראל היא ידודה שלהם,
 בצטר זה בנפשה של המדינת הזאת, דבר זה חלק לא רק על הלא-יהודים של המדינה,
 זה על אזרחים יהודים של מדינה זו. הם יודעים שבארצות-הברית קיימת
 המובית היהודית המאוחדת - ה"י.ו.ג.י.א.י." → ה"י.ו.ג.י.א.י." בהנה מדבר
 שקודמים לו באמריקה "שגם אקדמטיין". ה"י שפורם מניחה למובית היהודית
 המאוחדת בעד חלק זה של התרמה אינו משה מסוג-הכנסה. זה תלוי בממשלת
 ארצות-הברית לראות את ה"י.ו.ג.י.א.י." "שגם אקדמטיין" או דגאניטיטיין, או
 לא. אם אנוני קרשמים בארצות-הברית מפעל של מליון העצמאות הרי זה טעון
 אישור של ממשלת ארצות-הברית. היא יכולה לאשר או לא לאשר, וגם אחרי שנתנה
 אישור היא יכולה לבטל אותו בכל יום ויום. יכולה לקום טענה ציונית והיא

יכולה לתת את הד"ן על-כך, אבל מבחינה חוקית היא יכולה לעשות זאת על-ידי מעשה מנהלי חוץ. דבר אחד הוא אם יחד עם ארצות-הברית נמנעת לתרום לציונות בשעה שמשלט ארצות-הברית גם כן נמנעת. דבר אחר הוא שהחובע למרום אם משלט ארצות-הברית הנעדרת את הוצאה המדינית-ישראל, כי אינה רואה את מדינת-ישראל כמדינה ייצוגית. אותם החובעים והמסלולים והעליונות בארץ שמבטיח ליצור אבטחה בין יאסיגו לממשלת ארצות-הברית לבין יאסיגו ליחידה ארצות-הברית ומבטיח לאמר: לא צריך לקחת טענה, משלט ארצות-הברית אצל החינודים צריך לדרוש כסף - הם, או שאינם יודעים על מה הם שמים, או זה לא אחראי וצריך לדעת; או שהם יודעים על מה הם שמים - אז הם רמאים ונזכלים. אז הם צריכים לדעת, כי אילו המאמרים שהם בוחנים והאגודות שהם בוחנים לא רק לא-ייצגהווד דואלס, אלא גם לסדום; ואנשי-יזון - אילו אלה היו ביטוי באופן של אחראי מדינת-ישראל היה נסחם האולט על המלוח והמבוצה, כי-יהיה ארצות-הברית לא היה עוזר למדינה שכן נבדלה על משלוחם. הרוששות של החינודים לשם המוב בעיני יתר חלקי האוכלוסיה, היא רוצשות מוחה מאין כבוד. הם אומרים שהם אחראי ארצות-הברית והם חלק מהמבוצה. גולה זו עובדה בפנים דהם כדמדינה בעובדה הובטיה הזאת. לא יימלא שאלתך דוגמה זו שם יש אופן ייבדוד שחננו באד. אילו הם באופן עמאי קובעים זאת, הם משתדלים עד כמה שאפשר להלביש את הדגש החינודי העמוק (אין) האמיתי שלהם, להלביש זאת במסלולים של סימבול כלל אמריקני. אם יש להתפלא, אין להתפלא על זה ועל הדקדק כיצד נמצאה באמריקה חלוצה הזאת, אלא יש להתפלא שזו חלוצה קטנה מאד. אינה מתחננת, אינה מוטבת בנער, אינה מוטבת בשנים במידה מצדדת דאגה מתחילה לקבל איזה אורח חיים שהיא, בעוד שכל התודעות של תודעות עם ישראל, בין אם זו התחננות הציונית - אבל גם מנועה כמו ה"י.ו.ג.א.י." זה דבר כבוד, דענין מלוח העצמאות - ועל זה יש להתפלא. לעצם קיומן של דבר זה יש טורשים, אבל בדרך-כלל אנהני רואים התחננות של דבר זה. לפי דעת אנהני חייבים ללמוד את עניני יחדות ארצות-הברית ולימוד באופן יותר מעמיק מהאנהני בוחנים לעתה על-כך שאלה:

הם משקלנו בעולם ובזירה הבינלאומית, כי סוף סוף הצלחנו בזירה הבינלאומית אינה נמצאת בכל השוואה למשקלנו בקולומביה עולמית הן מבחינת גודל הארץ וממד האוכלוסיה בארץ. מה חשיבות לנו?

תשובת הסדר: שתי סבבות. ראשית, מבחינת אנהני יחידים. בעיני העולם זה עם מיוחד במינו. יש בודשים עמו מיוחדים; יש בודשים עם מיוחדים, אבל עם מיוחד במינו. יתר-על-כן, זכאן אנו בוצע בשאלה אמת הנבוצה לעולם יאסיגו עם הנבוצה. בכל-זאת עם כל מניבוד החינודי העמוק בייצגו דבין

הנצרות, והתחום המעורר ביותר למין הנצרות, מהם זו אינה בלי קרקע.
אני אע"ז לומר דבר כזה: סתם להתחבט זו יש קרקע. לא אומר קרקע מסוימת
בין היהדות ובין הנצרות, אבל קרקע יהודית שהנצרות ירשה אותה. ודבר זה ש
סתם, כלומר, קידום של דבר זה סתם על-ידי העדרו בשטח אחד של יחסיים.
כאשר אכתוב במגשים עם עמים אחרים על סדרה בודדהיסטית אכתוב ס"ד עומדים
על העדרו של דבר זה. כל זמן שהעולם הנאור הוא ברובו נוצרי יש לנו
בסיס טעניתי יפוצים לבנות עם. וזוהי התפיסה המרכזית של הנצרות, שהעם
היהודי זה עם הסגולה, זה עם הבחירה, עם שלל ציאתו לוחמת הנדיה והוא עמד
על יהדות החרה הראשונה בעולם. זה צעדן שטוס גם בידיעה העצמיים האלה.
אגב, במידה של-ימוד התנך סתם זה הולך למחשבה. במקום דור שהיו
עומדים על התנך יש דור אחר, זה לא לסובלת. זה ב"ן שירי ארצות חוץ בארץ
היה כאן? זהו שהיה מותה את יומנו ומסיים אותו בפרק בן התנך. ז"א שהם
התחבטו על התנך ועל הציונות. אנשים טאלה הולכים ונחמשים. אבל בדרך-
כלל העולם הנוצרי זהו הלק המסלול הנצרות, לדעת שעה זה נולד בארץ זו;
יצר ארץ זו, והוא התחיל לעולם את הארץ הזאת, הוא נתן לעולם את ספר
הספרים. לא יבול העולם הנוצרי התחבט בן להנחיתם לארץ זו ולעם זה
כמו לכל ארץ שהיא ועם שהיא. זה לא לבנות, לא ירדן ולא סודיה ואפילו
לא מצרים, ומצרים הסי' בנחמל-זאת בזה שעה ג"ן קני-סוף היתה התחבט שמה
במצב שעה ומתחבט שעה הוציא את ישראל ממצרים עצומה בנד שעה. זה בשביל
הרבה מאד אנשים בעולם הרבה ידעו שעה ששכחתי האנטי-קריטיים של ספרים.
זה-הוא-הוא זו ארץ האשונה בעולם שבה נצטן התחבטון האנושי והוסדה. יצד
זה לא נאקק בהתחבטותו של העולם, יצא את עם ישראל ממצרים נחקקה בזמנן
העולמי. זה דבר חשוב מאד, דבר שאין לא ערוך. מעם כזה יידוש, מעם כזה
יש לצפות למשהו. עם שהוציא ממצרים את משה לבן לעולם נולדו את סעמד סיני
זאת המלכית והנדי המבטיים והנביאים, אפילו מבטי סעוד אלטטיסית הנגדלו
למחזים עצמיים בהתחבטותו של העולם. אבל זו עובדה שנתם הזה נתן את ספר
הספרים לעולם שאולי גם כדאי לקרוא בו. וצאן, מעם כזה יידוש, ממנו יש
לצפות למשהו. מענין לדעת אם נצמד בד משהו יעוד או לא, האם הוא התחבטון
כמו עמים אחרים או שנתה יכול לשמח מצדדים זה מהימים הקדומים הוא.

זו היתה הסגולה הראשונה, ועכשיו אני בא לסיבה השניה, דעה הלא
התקונה, דעה הדרסטיית של התקופה. עם עובדה זו שעה הזה יכול היה להתחבט
על מצדדים ללא שיעור של זמן ושל טרחה, לטעור בשד על מצד המטרה של קיום
מטלתי של 2000 שנה. בזמנתי עכשיו בעמוד אחד מספרו של היסטוריון
אמריקני מודרני, והו ציחה - דבר מה יוצא-מן-הכלל - של גם תקופה ישראל

רק בכוח הרצון. ודבר זה הגיע לשיא של ביטוי דרמטי על-ידי מלחמת
 השחרור, זה הישגל את דמיון העולם, השמל זה עדיין פועל, הוא עדיין
 במצב אקטיבי אתה בחקל בזה על כל צד ושעל. בעידו במו סגם-יאנו קיים
 בית-ספר רגיל הנקרא בית-ספר "ישראל", לא מפני שיש שם יהודים, אבל
 שם תלוי הדגל של המדינה. וזה לא בהשפעת הציבור היהודי של המקום.
 הם באים לציבור היהודי ודורשים סגנו הדרגה, ספרות, השראה. אמנם
 שם יש שיטה כזאת שבת-הספר נקראים על שם מדינות שונות. אבל הם
 חובבים את יום העצמאות ושדים את החקירות בטפולדיה. הם מצויים בסוף
 שנת הלימודים מחוזה ששמו: בת ציון האכלה, והיא מופיעה בלבוש תכלה-
 לבן, ומתאום מופיע בחור, חלוץ אצוהייל שבא לנאול אותה והוא קורא לה,
 ואז הם יוצאים לריקוד הדרה.

בארגוניגה היתה קבלת-מניס של העידיה ושפטי שם באומים
 חוצבי להבות-אש של תקומת ישראל. זה יוצר צפייה. השאלה היא, האם אנחנו
 ממלאים אחרי צפייה זו, לפעמים מפליחים ולפעמים לא.
 באשר עתוים צאצא מאז מנוסים, מאז מפוקחים מלמדים הותנד
 מדור וכותבים למה לנו להתערב בעניין זה, בשאלה עולמית זו, היש לנו גביעה
 לזה? בעמוד על שלון. הם מעידיים על עצמם שאין להם מושג מהלכי-הדרך
 השוררים סביבנו באומות. בכון אצוהו בכלל לא איים על איזה הוד-החור,
 אצוהו איים לפעמים בעמק הנכב של צרכים הוריים מאז וסיבוכים קשים שאצוהו
 לא יכולים להתקלם מהם, אבל זה מאז מאז בעיקר ובעולם שואלים איש את דעהו:
 מעניין מה תאמר ישראל בעניין זה. ישראל בוד סמל של דמה אינטלקטואלים,
 של מסורת מאז מנובזה ונאצלה, עם שלמד מאומות העולם, ויש שאצוהו לא
 יכולים לומר מה שאנו רוצים לומר מפני שמרובים צרכי עמן, ודיבור זה
 יכול להתקם או פה או שם, אצוהו צריכים להיות אנשי מעשה, זה לא טוב,
 אבל כאשר כן עושים זאת, צדין להבין מדוע עושים זאת. הצטרפות שני
 הדברים כשצמחה עושה רושם אדיר, שעם כה עתיק צילה כזה כזה. דגיליים
 לראות עמים עתיקים שעייסם מההיסטוריה שלהם ומתחילים לאם-לאם לרדת מעל
 הבמה ההיסטורית וברדתם נבמה זו הם יורדים מנכסיהם, ובמידה שהם מחזיקים
 מעמד זה מפני שהם חיים על ההון שלהם, על הקפיטל שלהם. צמיג אקוודו דיבור
 אתי על נושא זה ערב שלהם. הוא שאל ש/ין זה יתכן שעם כל-כך עתיק, אתם
 מסוגלים בזיקזה מפללות כזאת, ~~אצוהו~~ לציור חדש באופן כה מפתיע
 וברעננות כזאת. כל הדברים האלה עושים רושם רב. לכן שבעתיים פוצע ומאכזב
 כל מעשה שדראה בעולם כבלתי-הוגן, כבלתי-מכובד, וכמוצן אפשר תמיד לענון
 ולהרץ וכו', אבל נשאר משקע של מדידות. דבה אחד כמד ומכביצמאצו זה עניין

הפליטים הערביים, זה אחד הדברים שבמשפט אבל אפשר להסביר אותם.
הצרה היא שאפשר להסביר אותם לכל אחד, קשה מאד להסביר זאת לציבור,
דוה בשאר צל על אותו הדף המאיר מאד, המזהיר מאד שמלינות-ישראל יצרה.
תאמרו: זו לא סדרה, זו היתה תוצאה מוכרחת מהקדמה. זאת לא כל אחד
מבין, ו זאת אהבנו צריכים להבין. זה זמן רב יציק עלינו עד שבעיה זו
תפתר. בוסף להשיבות פתרון המהיר של בעיה זו מטעמים מדיניים, מטעמי
השלום, צודעת לה השיבות מוסרית אאאאא מיוחדת כדי להסיר צל זה. צל זה
לא יוסר. מסבירים וטוענים, מסבירים עד שנוצרים, אבל זה לא עוזר.
עובדה זו, עצם קיומה מדבר יותר מכל הנואמים וכל החובלות, ~~אם~~ כמו שצמח
קיומה של בעיית העקידים באירופה אחרי המלחמה דיברה לסובתנו יותר מכל
הסבדה, כך עובדה זו מעוררת בלבנו, ומצל שלה יסוד רק כאשר תסור שאלה זו
מסדר-היום הגיבולאומי.

יבא שאני מסיים בזה, אבל אהבנו לא עוסקים רק בהתחממות הדדית,
אלא בהסברה הדדית, זה אחד העניינים שעלינו לתת דעתנו עליהם.